

Martin Nielsens tale om Arbejderbladets rolle

Taler

Martin Nielsen
Politiker, Danmarks
Kommunistiske Parti

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

- 1 „Arbejderbladet“ har i denne debat været ude for stærke, om end ikke særligt
saglige angreb. Jeg kunne for så vidt nøjes med at henholde mig til den
erklæring, mit partis ordfører afgav fra denne talerstol, hvori han sagde, at der
hidtil fra udenrigsministeriets side intet havde været at indvende mod den
5 holdning, som „Arbejderbladet“ havde indtaget over for ministeriets ønsker og
henstillinger. Når jeg imidlertid ikke mener at kunne nøjes med at afgive en
sådan erklæring, en erklæring, hvis rigtighed den højtærede udenrigsminister
ikke vil bestride, skyldes det, at den debat, som det ærede medlem hr. Carsten
Raft har lagt op til, har til hensigt at stemple „Arbejderbladet“ på en såd[a]n
10 måde, at det kan danne grundlag for de forbudsbestemmelser, som det ærede
medlem og hans p.t. formand, det ærede medlem Henning Hasle, har gjort sig
til talsmand for. Hensigten med debatten om „Arbejderbladet“ er tydelig nok,
alt for tydelig; men ved på den måde at kaste sig over „Arbejderbladet“ med den
bestemte hensigt at gøre det misliebigt tvinger man mig som dets ansvarlige
15 redaktør til at tage spørgsmålet om pressens stilling op til debat og bl.a. belyse,
hvordan de ærede medlemmer hr. Carsten Raft og hr. Henning Hasle og ærede
medlemmer i den socialdemokratiske gruppe for at dække sig selv finder det
politisk formålstjenligt at råbe ”stop tyven“ efter mig og det blad, jeg redigerer.
Jeg ved udmærket godt, at når jeg har talt her, vil det ærede medlem hr. Hartvig
20 Frisch og andre råbe angiver efter mig, for sagen er jo den, at man fra den side
hidtil i stort og småt har regnet med vor loyalitet samtidig med at man har
benyttet sig deraf til at sige og skrive, hvad man nu mente var passende i ens eget
politiske kram.
- 25 Grundloven bestemmer, at censur og lignende foranstaltninger aldrig mere skal
kunne genindføres. Ikke des mindre er kendsgerningen den, som det ærede
medlem hr. Carsten Raft har frembragt i dette høje ting, at i hvert fald lignende
foranstaltninger er gennemført. Mit parti, „Arbejderbladet“s redaktion og jeg
selv har hidtil ment, at som situationen har formet sig for vort land, kunne der

være mening i instruktionerne fra udenrigsministeriet til den danske presse, mening i den forstand, at vi var og er klare over, at i en situation som den nuværende må der fra pressens side vises forsigtighed og mådehold. Dette har vi stadig væk erklæret os villige til. Det vi derimod protesterer imod og vil vedblive
35 at protestere imod, er, at vor neutralitet og forståelse anvendes til indenrigspolitiske angreb på os, således som tilfældet har været fra den socialdemokratiske presses side, og dernæst, at udenrigsministeriets instruktioner og henstillinger fortolkes og efterleves anderledes i den øvrige presse end i "Arbejderbladet". Dette har været tilfældet og er tilfældet. Jeg
40 ønsker ikke her at gå alt for stærkt i detaljer, ikke for de to ærede konservative medlemmers skyld, men af andre og langt mere nærliggende grunde. Men jeg ønsker dog over for de to ærede konservative medlemmer at sige: hvordan står det egentlig til med jeres egen presse, har den opfyldt de krav, der fra udenrigsministeriets side er stillet til den samlede presse, altså også til den
45 konservative presse? Den højtærede udenrigsminister kan sikkert tale med om de ting. Jeg synes i alt fald, det er et stift stykke, når det ærede medlem hr. Carsten Raft kaster sig over Arbejderbladet" og angriber det for uneutralitet, og det ærede medlem hr. Henning Hasle gladelig gør ham følgeskab al den stund de ærede medlemmers egen presse ikke een, men mange gange har sat sig ud over
50 udenrigsministeriets ønsker og henstillinger og opført sig på en måde, som om det var denne presse, der afgør, hvad der skal skrives i dette land. Det forekommer mig at være et stift stykke, når det ærede medlem hr. Henning Hasle fra denne talerstol bebrejder to ærede medlemmer, at de her i salen har rejst spørgsmålet om omflytning af tyskere i Europa og bragt dette spørgsmål i
55 forbindelse med Danmark når det ham nærtstående konservative partiorgan "Nationaltidende" mod udenrigsministeriets vilje og på trods af dettes henstilling, en henstilling, som blev fulgt af den øvrige presse, også „Arbejderbladet“, har skrevet løs spalte op og spalte ned om hjemflytning af tyskere i Sønderjylland. Og det forekommer mig et stift stykke, når det ærede
60 medlem hr. Carsten Raft beskylder "Arbejderbladet" for at være uneutralt, for ikke at rette sig efter udenrigsministeriets retningslinier, når det ham og K.U. nærtstående organ "B.T." på trods af udenrigsministeriets vilje og henstillinger i en sensationel forsideartikel slog spørgsmålet om hjemflytning af tyskere i Sønderjylland op på en for landet særdeles skadelig og udfordrende måde. Den
65 højtærede udenrigsminister vil sikkert korrigere, hvis jeg her skulle tage fejl. Jeg mener nemlig at vide, at "B.T."s udfordrende forsideartikel lørdag den 11. november var udenrigsministeriet bekendt før den blev trykt, men at det det ærede medlem hr. Carsten Raft nærtstående konservative "B.T."s redaktion

70 erklærede, at man ikke kunne droppe artiklen, for så ville bladet den dag mangle
en sensation. Som sagt, hvis jeg her skulle tage fejl, hvad forretningsgangen
angår, vil den højtærede udenrigsminister sikkert stille tingene på plads. Blot
disse to eksempler skulle være tilstrækkelige. Skulle de ærede medlemmer hr.
Carsten Raft og hr. Henning Hasle ønske flere, er jeg til tjeneste, men disse
75 eksempler synes mig at vise, at man ikke skal kaste med sten, når man bor i et
K.U.-hus.

Den konservative presse er jo ikke ene om at omfatte begrebet neutralitet på een
måde, når det gælder den selv, og på en anden måde, når det gælder
80 „Arbejderbladet“. Den socialdemokratiske presse har og har haft det nøjagtig på
tilsvarende måde, og når man nu er så vred på „Arbejderbladet“, synes det at
skyldes, at vi ikke længere i stilhed har ønsket at være den, der får lussingerne,
mens der i øvrigt er frit spillerum for opfattelsen af begrebet neutralitet andre
steder. Jeg mindes således, at udenrigsministeriet for ca. 8-9 måneder siden
85 henvendte sig til mig i et ganske bestemt spørgsmål. Det var i perioden efter
München. Foranlediget af nogle Hitler-karikaturer i „Arbejderbladet“ gjorde
udenrigsministeren mig opmærksom på, at dansk straffelovgivning indeholder
en bestemmelse, som beskytter udenlandske statsoverhoveder mod
fornærmelser. Jeg skylder her at tilføje, at udenrigsministeriet samtidig
90 erklærede, at man ikke vidste, om den tyske regering ville forlange denne
paragraf anvendt imod „Arbejderbladet“. Men jeg opfattede henvendelsen som
en advarsel og er sikkert i overensstemmelse med den højtærede minister, når jeg
gjorde det. Men derimod løb min naivitet af med mig i samtalens løb, idet jeg
hentydede til, at denne paragraf i praksis kun synes at beskytte Hitler, og jeg
95 nævnede i denne forbindelse Stalins og andre statsmænds navne. Jeg fik nu den
formelt fuldkommen rigtige forklaring, at Stalin ikke er statsoverhoved.
Mussolinis navn blev nævnt i samme forbindelse, Men det ærede medlem hr.
Hartvig Frisch kan sikkert i denne forbindelse oplyse mig om, om jeg her har
forklaringen på, at Hitler-karikaturerne for længst, også før krigens udbrud,
100 forsvandt fra „Social-Demokraten“s spalter. Bladets karikaturtegnere synes
nemlig på et vist tidspunkt fuldkommen at have mistet evnen til at karikere
Hitler, hvorimod der i deres fantasi opstod en mystisk fru Germania, der
optrådte og stadig optræder i bladet, sidst for nogle dage siden, arm i arm med
Stalin. Det ærede medlem hr. Hartvig Frisch kan sikkert også oplyse mig om, om
105 det også skyldes disse kendsgerninger, at renselsesfesten i bladets spalter, hvad
angår neutralitet mod syd, har været så grundig, at den sølle præsident Dum-
Dum har måttet lade livet til fordel for kaptajn Havskum.

110 Under alle omstændigheder synes det fra „Social-Demokraten“s side at være
sådan, at neutralitet, det er noget, man viser i bladet, når man mener, det er
nødvendigt, og så giver man i øvrigt pokker i begrebet neutralitet, når man
mener at der ikke er nogen fare på færde. På anden måde kan den
socialdemokratiske presses skriverier og karikaturer ikke forklares. Om det så er
115 neutralitet, ja, det afhænger i nogen grad af øjnene man ser med, og det politiske
mål, man forfølger. For mig at se ser det sådan ud, at dele af dansk presse er
neutrale i den forstand, at man er neutral, hvor det er tvingende nødvendigt, og
uneutral, hvor der ingen fare er på færde. Jeg kan godt forstå, at for den
socialdemokratiske presse, som i 22 år har ment at kunne tillade sig ethvert
120 angreb, enhver løgn, enhver gemenhed mod Sovjetunionen, er det noget nyt,
noget ubehageligt, at man nu også skal vise neutralitet til den side. At noget
sådant gør ondt, det kan jeg godt forstå, men så har man heller ikke ret til at
stemple mit parti og „Arbejderbladet“ som værende uneutrale, og man har
endnu mindre ret til af indenrigspolitiske grunde at kaste sig over os, fordi vi i
125 overensstemmelse med udenrigsministeriets ønsker og henstillinger har taget
visse hensyn.

Efter disse bemærkninger ønsker jeg endnu at sige et par ord. Vi har fra
„Arbejderbladet“s side erklæret os villige til at underkaste os
130 udenrigsministeriets henstillinger, og vi har gjort det, men vi har ikke et øjeblik
drømt om at give afkald på vor politiske mening om indre og ydre forhold. Vi
har heller ikke afgivet nogen erklæring om, at vi ikke ville have nogen mening
om dansk udenrigspolitik og give udtryk for denne vor mening. Dette kan
givetvis heller ikke være hensigten med den føling, som udenrigsministeriet
135 holder med danske presseforhold. Meningen må være, at pressen ikke af vanvare
eller som „B.T.“ af ond vilje gør noget, der kan skade landets almindelige
neutralitetspolitik. Vi har givet udtryk for vor mening om ydre forhold og
forbeholder os stadig retten til at gøre det. Vi har givet udtryk for vor mening
om dansk udenrigspolitik og vil fortsat gøre det.

140 Og så bebrejder man os da vor stilling til Finland. Over for denne urimelige og
urigtige kampagne imod os har vi spurgt og ikke fået svar: Hvad er det, der har
ændret sig i dansk udenrigspolitik, siden den højtærede statsminister i Lund
erklærede, at Danmark vil ikke være Nordens länkehund mod syd, vi frabeder
145 os jeres påtrængende bekymringer, nordisk samarbejde er en illusion o.s.v. Vi
har spurgt og spørger stadig: Hvad er det, der har ændret sig i dansk

udenrigspolitik, som gør, at Danmark nu nok vil være lænkehund mod Nordøst, og at man nu anser et nordisk samarbejde mod Nordøst og øst for muligt, mens man ikke tidligere anså et samarbejde til forsvar for Nordens sydgrænse, da der virkelig var fare på færde, som muligt, ja, mente, det var en utilbørlighed, en utopi? Dette har vi spurgt om, og på dette har vi ikke fået noget svar. Det ville, synes jeg, have været mere anstændigt, om man sagligt og nøgternt fra ansvarlig side og helst fra den højtærede udenrigsministers side havde svaret os på disse berettigede spørgsmål i stedet for på usaglig måde at kaste sig over os og beskyldte os for at være uneutrale. Vi ønsker, at vort land må bevare sin neutralitet, vi agter at bekæmpe alle foranstaltninger og handlinger, som truer denne neutralitet, men hverken vi eller arbejderklassen har nogen sinde lovet neutralitet over for krigen. Vi har derimod erklæret krig mod krigen, og dette standpunkt kan hverken trusler eller andre forholdsregler få os til at fravige.

Kilde

Manuskript taget fra Nielsen, Martin. (1973). Kommunisternes Kapital. Artikler og taler. Forlaget Melbyhus efter aftale med rettighedshaver

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Danmarks Kommunistiske Parti, Folketingstale, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/martin-nielsens-tale-om-arbejderbladets-rolle>